

Sprawozdanie za rok 2009

Nazwa fundacji:	Fundacja Centrum Praw Kobiet
Siedziba i adres:	Warszawa, ul. Wilcza 60 m. 19
Data wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym:	22 grudnia 1994 rok
Wpis do KRS pod numerem:	0000188 668
22 grudnia 2006 Fundacja została wpisana w KRS jako Organizacja Pożytku Publicznego	
REGON	010840212

Dane dotyczące członkiń Zarządu Fundacji

(imię i nazwisko według aktualnego wpisu w rejestrze sądowym i adres zamieszkania)

Duch Krzystoszek Danuta

Nowakowska Urszula

Zychowicz Elżbieta

Celem statutowym Fundacji jest działanie na rzecz:

- równego traktowania kobiet i mężczyzn w prawie, w praktyce jego stosowania oraz w życiu społecznym, politycznym, gospodarczym i w rodzinie;
- przeciwdziałania wszelkim formom przemocy i dyskryminacji kobiet oraz wykluczeniu społecznemu, w szczególności ze względu na wiek, niepełnosprawność, status społeczny i majątkowy, przekonania, rasę, narodowość i orientację seksualną;
- przeciwdziałania bezrobociu kobiet oraz na rzecz promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej kobiet oraz równych szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy;
- przeciwdziałania patologiom społecznym, w tym w szczególności przemocy w rodzinie, alkoholizmowi oraz ich skutkom, które bezpośrednio bądź pośrednio dotyczą kobiet;
- poszerzania dostępu do informacji, poradnictwa i pomocy prawnej oraz psychologicznej, zwłaszcza dla kobiet ofiar przemocy i dyskryminacji;
- edukacji, przede wszystkim w zakresie postrzegania praw kobiet jako praw człowieka, przeciwdziałania przemocy i dyskryminacji ze względu na płeć, równego stratusu kobiet i mężczyzn, praw kobiet w sferze prokreacji oraz idei integracji europejskiej;

- profilaktyki i promocji zdrowia kobiet, w tym głównie zdrowia psychicznego i prokreacyjnego, oraz dostępu do edukacji seksualnej;
- budowania społeczeństwa obywatelskiego, w tym tworzenia warunków dla większej społecznej i politycznej aktywności kobiet;
- rozwijania dialogu społecznego z organami władzy publicznej, w szczególności z instytucjami zajmującymi się na szczeblu centralnym i lokalnym problematyką rynku pracy, przeciwdziałania przemocy, patologiom społecznym, dostępem do wymiaru sprawiedliwości oraz działaniami na rzecz równego statusu kobiet i mężczyzn.

Zasady, formy i zakres działalności statutowej z podaniem realizacji celów statutowych, a także opis głównych zdarzeń prawnych w jej działalności o skutkach finansowych.

W okresie sprawozdawczym Centrum Praw Kobiet kontynuowało swoją działalność statutową prowadzoną zarówno w głównej siedzibie Fundacji w Warszawie, jak i w swoich jednostkach terenowych znajdujących się w Łodzi, Gdańsku, we Wrocławiu oraz w Grójcu. Realizując misję Fundacji, staramy się równoważyć i łączyć monitorowanie ustawodawstwa i instytucji stosujących prawo z działalnością edukacyjną z udzielaniem pomocy prawnej oraz wsparcia poszczególnym kobietom ofiarom przemocy i dyskryminacji. W roku 2009 działalność statutowa Fundacji była prowadzona poprzez realizację następujących programów:

1. Program edukacyjny (finansowany ze środków AVON, DAPHNE III)

CPK Warszawa:

- Otwarte spotkania edukacyjne dla kobiet z cyklu *Poznaj swoje prawa*
- Przeprowadzono trzy spotkania edukacyjne z serii *Poznaj swoje prawa* w siedzibie Fundacji Centrum Praw Kobiet, dotyczące przepisów i procedur związanych z przemocą domową, praw rodzicielskich, kwestii rozwodowych i alimentacyjnych, podziału majątku i prawa mieszkaniowego (23 czerwca, 28 sierpnia, 1 grudnia);
- 3 grudnia spotkanie odbyło się w Pułtusku na zaproszenie lokalnego Stowarzyszenia.
- Warsztaty samoobrony dla kobiet Wendo:
- 12-14 maja 2009 r. Warszawa-Ursynów, Punkt Informacyjno-Konsultacyjny
- 14-15-16 maja 2009 r. Chorzów

- 16-19 maja 2009 r. Warszawa-Ursynów, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
- 18-21 maja 2009 r. Warszawa-Bielany, XXII Liceum Ogólnokształcące
- 22-23 maja 2009 r. Warszawa - warsztat dla konsultantek AVON-u
- 20-21 czerwca 2009 r. Warszawa – Bielany, Klub Mieszkańców Piaski
- 20-21.06 czerwca 2009 – Chorzów.

Łącznie w warsztatach samoobrony, które cieszyły się dużym zainteresowaniem, wzięło udział blisko 90 kobiet.

1.1 Szkolenia, wystąpienia na temat przemocy domowej

Wykład dla studentów prawa 15 marca wystąpienie Urszuli Nowakowskiej na zaproszenie Kliniki z Wydziału Prawa Uniwersytetu Warszawskiego;

Szkolenia dla konsultantek Avon-u– Warszawa (29 kwietnia), Chorzów (27 maja) na temat przemocy wobec kobiet oraz budowania lokalnych koalicji i włączania się w nie konsultantek;

Szkolenia dla policji- 15, 22, 29 czerwca w Chorzowie oraz w Świętochłowicach przeprowadzono szkolenia dla policji na temat przemocy domowej z elementami zasad współpracy międzyinstytucjonalnej;

Konferencja: współpraca międzyinstytucjonalna w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie– Chorzów -10 września: wystąpienie Urszuli Nowakowskiej;

Seminarium na temat przemocy w rodzinie 1-2 października - Zacisze Grudziądz: wystąpienie Urszuli Nowakowskiej na seminarium zorganizowanym przez Zakład Karny w Grudziądzu na temat przemocy wobec kobiet oraz znaczenia współpracy międzyinstytucjonalnej w jej zwalczaniu;

Konferencja na temat współpracy międzyinstytucjonalnej w zwalczaniu przemocy domowej Warszawa – Targówek 9 listopada: wystąpienie Urszuli Nowakowskiej;

Szkolenie dla pielęgniarek środowiskowych - 2 grudnia odbył się dzielnicowy Ursynów warsztat dla pielęgniarek środowiskowych na temat przemocy w rodzinie oraz współpracy międzyinstytucjonalnej w zakresie jej zwalczania.

1.2 Współpraca międzyinstytucjonalna:

Wolska Koalicja Przeciw Przemocy w Rodzinie – udział w spotkaniach roboczych, w pracy zespołów interdyscyplinarnych, wspólne szkolenia w Kazimierzu (1-2 października), w których brały udział psycholożki CPK: Izabella Musiała i Małgorzata Dmochowska.

Tworzenie Ursynowskiej Koalicji Przeciw Przemocy w Rodzinie – udział w spotkaniach roboczych, w pracy zespołów interdyscyplinarnych, w seminarium 2 grudnia: prezentacja założeń nowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ze zwróceniem szczególnej uwagi na zespoły interdyscyplinarne - Urszula Nowakowska.

Chorzowska Koalicja Przeciw Przemocy w Rodzinie: Współpraca z wydziałem polityki społecznej i zdrowia UM Chorzowa przy reaktywowaniu lokalnej koalicji przeciw przemocy w rodzinie oraz organizacji konferencji we wrześniu dla przedstawicieli różnych organizacji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Miejska Komisja Dialogu Społecznego – udział w comiesięcznych spotkaniach.

Szkolenie dla rzeczniczek Praw Kobiet - w dniach 29-30 maja odbyło się szkolenie Rzeczniczek Praw Kobiet w siedzibie Fundacji Centrum Praw Kobiet, w ramach kampanii *AVON kontra przemoc*. W szkoleniu wzięło udział 15 kobiet. Uczestniczki szkolenia zapoznały się z następującymi zagadnieniami:

- charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie (portret psychologiczny osoby doświadczającej przemocy, motywy pozostawiania kobiety w związku, mity i stereotypy dotyczące przemocy, psychologiczne skutki doznawania przemocy);
- pierwszy kontakt z osobą doświadczającą przemocy (techniki komunikacyjne, bariery komunikacyjne, źródła trudności w pracy z osobami doznającymi przemocy, doradztwo kryzysowe, służby i instytucje powołane do przeciwdziałania przemocy w rodzinie);
- podstawowe informacje z zakresu prawa dotyczące zgłaszania aktów przemocy, postępowania w Prokuraturze i w sądzie.

Kampania 16 dni przeciw Przemocy ze względu na Płeć

W ramach kampanii były prowadzone następujące działania:

- wydłużono godziny przyjęć prawników oraz działania telefonu zaufania STOP.
- 25 listopada – Konferencja na temat Gwałtu zorganizowana przez Pełnomocnika ds. Równego Traktowania przy współudziale CPK.
- 27 listopada pokaz filmu *Monster* na wydziale Prawa UW oraz debata *Kobieta – Ofiara – Sprawczyni* z udziałem zaproszonych gości. Współorganizatorem wydarzenia wraz z CPK było koło naukowe Prawo a Płeć.
- 28 listopada – wystawienie spektaklu *Ballada o Słodkiej Daphne* w kinoteatrze Wrzos w Krakowie.
- 30 listopada – IX Trybunał ds. Przemocy wobec Kobiet.
- 30 listopada – wystawienie spektaklu *Ballada o Słodkiej Dafne* w Domu Kultury na Działdowskiej.
- 1 i 3 grudnia – spotkania: Poznaj swoje Prawa.

- 8 grudnia – Konferencja w Sejmie RP: *Rozwiązywanie problemów przemocy z perspektywy europejskiej* oraz pokaz spektaklu *Ballada o Słodkiej Dafnie*, przygotowanego w CPK w ramach pracy terapeutycznej z kobietami doświadczającymi przemocy w rodzinie. Konferencja była współorganizowana przez CPK, Polskie Lobby Kobiet oraz NEWW Polska.
- 10 grudnia – Wysłuchanie Publiczne na temat Przemocy wobec Kobiet w Parlamencie Europejskim wraz z wystawieniem spektaklu *Ballada o Słodkiej Dafnie*.

Trybunał ds. Przemocy wobec Kobiet

IX Trybunał do Spraw Przemocy wobec Kobiet odbył się w dniu 30 listopada 2009 roku w sali rozpraw nr 252 Sądu Okręgowego przy Al. Solidarności 127 w Warszawie i był poświęcony problematyce zabójstw na tle przemocy w rodzinie. Patronat nad Trybunałem objęła Pani Prezydent Warszawy Hanna Gronkiewicz-Waltz oraz TVP. Trybunałowi towarzyszyła ekspozycja „Niemi świadkowie”, poświęcona pamięci kobiet zamordowanych przez sprawców przemocy domowej. W Trybunale wzięło udział ponad 300 osób. Jego uczestniczkami były zarówno rodziny kobiet, które zostały zamordowane przez swoich partnerów, jak i kobiety, które w obronie własnej zabiły swoich wcześniejszych oprawców i odbywają karę pozbawienia wolności w Zakładzie Karnym w Lublińcu.

W IX Trybunale do spraw Przemocy Wobec Kobiet w charakterze „sędziów-komentatorów” wzięli udział przedstawiciele instytucji odpowiedzialnych za stosowanie i stanowienie prawa, w tym posłowie do Sejmu RP: Izabela Jaruga-Nowacka, Magdalena Kochan, Marek Balicki, wiceminister sprawiedliwości Piotr Kluz, z-ca Komendanta Stołecznego Policji Paweł Bereda, przedstawiciel Komendanta Głównego Policji Marek Walczak, sędzia Sądu Najwyższego Jadwiga Żywolewska-Ławniczak, z-ca Burmistrza dzielnicy Warszawa-Wola Pan Paweł Pawlak oraz profesor Eleonora Zielińska z Uniwersytetu Warszawskiego. Honorową Przewodniczącą Trybunału była Pani Jolanta Kwaśniewska, założycielka fundacji „Porozumienie bez barier”. Ponadto w Trybunale brali udział przedstawiciele Służby Więziennej, Służby Kuratorskiej, funkcjonariusze policji, prokuratorzy, pracownicy organizacji i instytucji pomagających ofiarom przemocy domowej, sędziowie, studenci, dziennikarze.

Trybunał był niewątpliwie ważną częścią debaty na temat zmian prawnych i instytucjonalnych, które pozwoliłyby skuteczniej przeciwdziałać i zwalczać przemoc wobec kobiet i chronić życie ofiar oraz nie dopuszczać do tego, aby pozostawione bez wsparcia i pomocy ofiary stały się sprawczyniami zabójstwa.

Udział w konferencjach, spotkaniach (wybrane):

- 1-5 marca: udział w konferencji w Waszyngtonie: *AVON kontra przemoc wobec kobiet*;
- 20 marca: Konferencja w Ministerstwie Sprawiedliwości – przemoc domowa, nowe propozycje ministerstwa;
- 22 - 29 kwietnia: Costa Mesa USA, Doroczna Konferencja Centrów Sprawiedliwości Rodzinnej;
- 6 maja: Toruń – wystąpienie na temat handlu kobietami;
- 3-7 czerwca: Dublin – wizyta studyjna na zaproszenie Wojewódzkiego Urzędu Pracy;
- 23 czerwca: Ministerstwo Pracy, konferencja o przemoc domowej *Nie zwlekaj, reaguj*;
- 23-17 września: Wiedeń – Doroczna Konferencja WAVE (Kobiety Przeciw Przemocy – Europejska Sieć) – prezentacje Urszuli Nowakowskiej w dwóch warsztatach;
- 13 września: Solidarność z Kobietami z Iranu – Pałac na Wodzie;
- 10 grudnia: Wyższa Szkoła Handlu i Finansów – prezentacja Urszuli Nowakowskiej *Prawa Kobiet Prawami Człowieka*.
- 14-16 grudnia spotkanie Krajowych Koordynatorów Sieci WAVE

Program wydawniczy (DAPHNE, AVON)

Nowe niezbędniki – wydano dwa nowe „niezbędniki” na temat przemocy wobec kobiet i dzieci dla kuratorów sądowych oraz na temat współpracy międzyinstytucjonalnej w zakresie zwalczania przemocy wobec kobiet i dzieci w rodzinie.

Aktualizacja i dodruk niezbędników – zaktualizowano i wydano trzy istniejące niezbędniki, na które było największe zapotrzebowanie: niezbędnik dla policji, prokuratury oraz pracownika socjalnego.

Aktualizacja oraz dodruk poradników:

Jak się uwolnić z krzywdzącego związku;

Jeśli jesteś ofiarą przemocy;

Jeśli chcesz się rozwieść;

Wszystko o alimentach

Aktualizacja oraz druk ulotek:

1. *Przemoc w rodzinie – Masz prawo*

2. *Przemoc w rodzinie – Powiedz Nie*

3. *Gwałt – To nie Twoja wina*

4. *Gdy on pije – To nie twoja wina.*

5. *Nie jesteś sama – Szukaj pomocy.* Ulotki dla Polek przebywających za granicą na temat przysługujących im praw.

6. *Prawo i Płeć* – Pismo Centrum Praw Kobiet

Wydano wersję polską i angielską pisma zawierającą informacje dotyczące ustawodawstwa i dobrych praktyk z wybranych krajów Unii Europejskiej (Hiszpania, Austria, Niemcy) oraz sytuacji w Polsce w zakresie przeciwdziałania przemocy wobec kobiet oraz praw kobiet. Angielska wersja była m.in. upowszechniana podczas wysłuchania publicznego w Brukseli.

Zaktualizowano i dodrukowano niezbędniki, poradniki, ulotki, pismo *Prawo i Płeć* w wersji polskiej oraz w wersji angielskiej. Wszystkie wydane publikacje cieszyły się ogromnym zainteresowaniem naszych klientek oraz instytucji pomocowych.

Rozpowszechnianie publikacji

Publikacje Fundacji CPK są rozpowszechniane podczas wszystkich działań i inicjatyw podejmowanych przez Fundację (konferencje, szkolenia, pogadanki edukacyjne, spotkania edukacyjne, grupy psychoedukacyjne, poradnictwo prawne oraz konsultacje psychologiczne). Poradniki, ulotki, plakaty CPK są także udostępniane klientom w lokalach Fundacji oraz w innych instytucjach pomagającym kobietom doświadczającym przemocy. Wiele instytucji i organizacji zgłasza się do nas regularnie po publikacje. Z uwagi na ograniczone możliwości finansowe nie jesteśmy w stanie odpowiedzieć pozytywnie na istniejące zapotrzebowanie i zmuszone jesteśmy ograniczać liczbę publikacji wydawanych innym instytucjom.

Poradnictwo Specjalistyczne (UM Warszawa, DAPHNE, AVON)

Pomoc i informacja prawna

Bezpośrednie konsultacje prawne w okresie sprawozdawczym były prowadzone przez pięć dni w tygodniu, od poniedziałku do czwartku, w godzinach 9-20, natomiast w piątek w godzinach 9-17, w siedzibie Fundacji. Dogodne godziny konsultacji prawnych, uwzględniające potrzeby klientek, w szczególności ich godziny pracy bądź zajęcia w ciągu dnia, zwiększały dostępność do usług prawnych. Indywidualne porady prawne w siedzibie Fundacji odbywały się po wcześniejszym umówieniu telefonicznym. Jednak zdarzały się sytuacje, że klientki z pilnymi sprawami były przyjmowane poza wcześniej ustaloną kolejnością.

Przez cały okres realizacji zadania działał nasz telefoniczny dyżur prawniczy STOP. W czwartki w godzinach 10-16 klientki mogły uzyskać telefoniczną poradę prawną podczas

rozmowy z prawniczką Fundacji. Dodatkowo w nagłych sytuacjach klientki miały możliwość porozmawiania z prawniczką poza telefonicznym dyżurem prawnym, dzwoniąc do sekretariatu Fundacji.

Klientki również chętnie korzystały z możliwości asystowania im w kontaktach z organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości. Forma tego typu wsparcia działa w Fundacji coraz sprawniej dzięki zaangażowaniu wolontariuszek i odpowiedniej koordynacji tych działań. Ponadto, w ramach realizowanego projektu, prawniczki Fundacji udzielały porad drogą mailową i listowną. Z wypowiedzi klientek zamieszczonych w mailach czy listach bądź udzielanych podczas telefonicznego dyżuru prawnego wynika, że mniej więcej połowa klientek korzystających z tej formy poradnictwa prawnego jest mieszkankami mniejszych miejscowości, a druga połowa pochodzi z dużych miast, takich jak Łódź, Białystok, Lublin czy Rzeszów.

Problemy, z jakimi najczęściej zwracały się klientki, dotyczyły zagadnień z zakresu prawa karnego, tj. kwestia przemocy w rodzinie i chęć uzyskania informacji o tym, jakie należy podjąć kroki w celu jej zniwelowania, konsultacji w toczących się sprawach karnych na etapie postępowania przygotowawczego lub sądowego czy kwestii napisania odpowiedniego pisma procesowego w sprawie karnej. Drugą dziedziną prawa, z jaką zgłaszały się do nas klientki, było prawo rodzinne i opiekuńcze, które dotyczyło m.in. kwestii rozwodu czy separacji, alimentów na małoletnie dzieci i na współmałżonka, kwestii zniesienia wspólnoty małżeńskiej i podziału majątku, władzy rodzicielskiej – jej ograniczenia czy pozbawienia bądź uregulowania kontaktów ojca z dzieckiem.

Bezpośrednie porady prawne udzielane w siedzibie Fundacji cieszą się dużym zainteresowaniem ze strony klientek. Około 30% udzielonych porad w kontakcie bezpośrednim stanowią porady udzielone danej klientce po raz drugi lub następny. Zauważyliśmy, że klientki chętnie korzystają z możliwości konsultowania danej sprawy przez cały okres jej trwania, aż do uprawomocnienia się wyroku.

W okresie realizacji całego projektu w ramach pomocy prawnej zrealizowano wszystkie założone godziny, zarówno etatowe, jak i w ramach umowy zlecenia oraz podwykonawstwa. Zrealizowałyśmy wszystkie godziny wynikające z harmonogramu, w trakcie których udzielono 2265 porad prawnych, w tym:

- 1401 bezpośrednich konsultacji prawniczych,
- 847 porad mailowych i listownych,
- 917 telefonicznych porad w trakcie telefonicznego dyżuru prawniczego.

Dodatkowo w okresie realizacji projektu 30 razy nasze współpracowniczki uczestniczyły w sprawach jako „osoby zaufania”. Zorganizowano też spotkania „Poznaj swoje prawa”, podczas których uczestniczki miały możliwość zadawania również indywidualnych pytań.

Ze względu na fakt, że porady prawne udzielane przez prawniczki Fundacji w drodze bezpośrednich konsultacji, mailowo, listownie czy podczas telefonicznego dyżuru prawnego cieszą się ogromnym zainteresowaniem, znacznie przewyższyłyśmy zakładane wskaźniki podczas realizacji niniejszego projektu.

Zastępstwo procesowe

W ramach programu w okresie sprawozdawczym prowadzonych było kilka spraw, w tym jedna w Lublinie o zabójstwo na tle przemocy w rodzinie, druga w Brzegu o władzę rodzicielską oraz w Warszawie o molestowanie seksualne dziewcząt przez ojca z rodziny zastępczej. Wspierałyśmy także kobietę z Ukrainy, mieszkankę naszego Ośrodka, w jej działaniach dotyczących uregulowania jej statusu prawnego oraz oskarżenia o przemoc ze strony jej konkubenta - ojca dziecka.

Poradnictwo psychologiczne

W ramach zadań wynikających z założeń poradnictwa psychologicznego w okresie rozliczeniowym od 17 lutego do 31 grudnia odbywały się konsultacje indywidualne, mailowe, udzielano porad telefonicznych, zbierały się grupy wsparcia oraz terapeutyczno-teatralna.

Konsultacje indywidualne odbywały się codziennie od poniedziałku do czwartku w godzinach 9-20 oraz w piątki w godzinach 9-17, w ramach $\frac{3}{4}$ etatu od lutego do grudnia oraz dodatkowo w ramach $\frac{1}{2}$ etatu od sierpnia do końca grudnia. Pomoc psychologiczna była ponadto świadczona w ramach umów zlecenia.

Poradnictwo psychologiczne, terapia dla klientek organizowane były w lokalu siedziby Fundacji przy ul. Wilczej w Warszawie oraz w siedzibie SOW.

Z ankiet wypełnianych przez nasze klientki wynika, że najczęstszymi problemami, z jakimi się zgłaszają, jest przemoc fizyczna i psychiczna, nieco rzadziej ekonomiczna, a także seksualna, stosowana zarówno pod wpływem alkoholu, jak i na trzeźwo.

Poradnictwo mailowe i telefoniczne częściej dotyczyło kobiet z całej Polski, częściej z małych miejscowości niż z dużych aglomeracji miejskich.

Praca psycholożek była poddawana regularnej superwizji pod okiem licencjonowanego superwizora Polskiego Towarzystwa Psychologicznego. W okresie rozliczeniowym do 31 grudnia odbyło się 50 godzin superwizji, tj. średnio około 5 godzin miesięcznie, w celu utrzymania wysokiego standardu udzielanej pomocy psychologicznej oraz poprawy jakości pracy zespołu Fundacji Centrum Praw Kobiet.

W okresie rozliczeniowym zrealizowano wszystkie założone godziny, zarówno etatowe, jak i w ramach umowy zlecenia oraz podwykonawstwa. Zrealizowałyśmy wszystkie godziny wynikające z harmonogramu, w trakcie których udzielono w sumie 1488 porad psychologicznych (osobistych, telefonicznych, mailowych), co daje średnio 142 konsultacje miesięcznie. W ramach poradnictwa psychologicznego zostało udzielonych dodatkowo 294 konsultacji finansowanych z innych źródeł.

Do końca grudnia odbyło się 50 godzin superwizji. W ramach tych godzin odbyły się także superwizje dla całego zespołu, uczestniczkami były koordynatorki działu psycholożek i działu prawniczek, osoby pierwszego kontaktu, koordynatorka projektu oraz przedstawicielka zarządu Fundacji

Grupa wsparcia i grupa teatralna

Zrealizowano wszystkie godziny zajęć grupy wsparcia oraz grupy teatralno-terapeutycznej. Efektem pracy grupy pracującej metodą teatralną był spektakl „Annuszka znów rozlała olej! Magiczne varietes”, którego scenariusz powstał w oparciu o doświadczenia życiowe jej uczestniczek. Autorką scenariusza oraz reżyserką spektaklu była terapeutka prowadząca grupę – Dagna Ślepowrońska. Drugą reżyserką i osobą odpowiedzialną za pracę z grupą metodą dramy była Maria Depta. W spektaklu wzięło udział 17 kobiet. Prapremiera spektaklu miała miejsce 21 grudnia 2009 r. w Domu Kultury „Działdowska”. Spektakl był bardzo ciepło przyjęty przez widzów. Psycholożki pracujące z grupą teatralną prowadziły także prace z grupą, która przygotowała spektakl „Ballada o słodkiej Daphne”. Był on kilkakrotnie wystawiany w Warszawie (klub na Działdowskiej, Szkoła Pedagogiczna, Sejm) oraz w Krakowie i w Parlamencie Europejskim w Brukseli podczas Wysłuchania Publicznego na temat Przemocy wobec Kobiet.

Poradnictwo socjalne

Realizowane było ambulatoryjnie w siedzibie Fundacji oraz w schronisku (SOW). Najważniejszymi działaniami w zakresie pomocy socjalnej i interwencyjnej były:

- pozyskiwanie świadczeń z pomocy społecznej, zasiłków stałych i celowych.
- pomoc w staraniu się o świadczenia rodzinne i zaliczkę alimentacyjną
- współpraca z wydziałami zasobów lokalowych w dzielnicach celem uzyskania przez podopiecznych mieszkań.
- motywowanie klientek do aktywnego poszukiwania pracy, często znajdowanie im pracy, nawiązywanie współpracy z pracodawcami.

Istotnym działaniem pracownicy socjalnej była praca z klientkami w zakresie rozwiązywania bieżących problemów poprzez pomoc w poszukiwaniu najlepszych rozwiązań i metod załatwiania spraw, zachęcanie do aktywnego i konstruktywnego działania w celu uzyskania jak najlepszych rezultatów.

Prowadzenie Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie

W okresie rozliczeniowym ze schronienia, wszechstronnej pomocy oraz wsparcia skorzystało

55 osób (w tym 26 kobiet oraz 29 dzieci). Mieszkanki SOW miały zapewnioną pomoc pracownika pierwszego kontaktu, pracownika socjalnego, psychologa, w tym dziecięcego, oraz prawnika. Z SOW współpracowało wielu wolontariuszy oraz stażystów.

Adres Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia jest zastrzeżony ze względu na konieczność zapewnienia osobom w nim zamieszkującym bezpiecznego schronienia. Lokal jest monitorowany. Lokal, w którym mieści się ośrodek, został ostatecznie wyremontowany i dostosowany do potrzeb mieszkanek. W ośrodku znajduje się 8 małych pokoi, w których zamieszkuje jedna lub maksymalnie dwie kobiety z dziećmi, duża kuchnia i aneks kuchenny, dwie łazienki, w których są trzy prysznice, trzy umywalki oraz dodatkowo dwie toalety z umywalkami. Poza tym jest wspólny pokój dzienny – telewizyjny oraz duża jadalnia, pralnia, która jest połączona z suszarnią. W ośrodku jest również pokój biurowy i pokój psychologa, w którym odbywały się zajęcia grupowe. W okresie rozliczeniowym zakupiono dodatkowe wyposażenie ośrodka, w tym meble (szafy, komody, łóżka, stoły, krzesła, biurka, kanapy, szafki kuchenne), oświetlenie, pralkę i stojące suszarki, pościel i ręczniki.

Ośrodek stale współpracował z Bankiem Żywności, dzięki któremu dysponował żywnością, zapewniając możliwość wyżywienia osobom wprowadzającym się do ośrodka do czasu uzyskania przez nie środków finansowych z ośrodka pomocy społecznej.

Do ośrodka pozyskano sprzęt komputerowy w postaci laptopów, oprogramowanie oraz został zakupiony router, dzięki czemu w ośrodku jest ogólnodostępny Internet.

Interwencja kryzysowa

Zadania realizowane były w schronisku, w siedzibie Fundacji oraz w innych miejscach, gdy zaszła taka potrzeba (sąd, Policja, mieszkanie podopiecznej) i obejmowały:

- obecność i wsparcie podczas procesów sądowych, przewozu rzeczy klientek z ich domów do schroniska, ochrona klientek przed stosowaniem przemocy ze strony ich oprawców;

- podejmowanie interwencji w instytucjach takich jak Policja, sądy, pomoc społeczna;
- pisanie pism oraz wykonywanie telefonów interwencyjnych;
- nawiązywanie kontaktów z różnymi instytucjami w celu poprawy sytuacji klientek,
- podejmowanie interwencji kryzysowej w sytuacjach kryzysowych;
- pomoc w uzyskaniu optymalnej pomocy prawnej, psychologicznej, medycznej i innej.

Działania te w ramach kompleksowej pomocy miały na celu poprawę sytuacji życiowej stałych klientek i mieszkanek schroniska przekształconego następnie w specjalistyczny ośrodek wsparcia.

Monitoring prawa i jego stosowania

Działania w sferze legislacyjnej na szczeblu krajowym:

- prowadzono aktywne działania mające na celu pozyskanie wśród parlamentarzystów zwolenników nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- opracowano propozycje zmian do rządowej nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu w rodzinie;
- brano udział w pracach zespołu ds. przemocy w rodzinie powołanego przez Pełnomocnika Rządu ds. Równego Traktowania (m.in. prezentacja zmian do ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie);
- spotykano się z organizacjami zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w celu wypracowania wspólnego stanowiska w sprawie nowelizacji;
- prezentowano propozycje zmian ustawodawczych w propozycji rządowej nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu w rodzinie podczas Wysłuchania Publicznego (30 marca 2009);
- brano udział w pracach Sejmowej Podkomisji i Komisji pracującej nad nowelizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- prezentowano propozycje zmian legislacyjnych w kodeksie karnym dotyczących gwałtu podczas seminarium zorganizowanego przez Pełnomocnika Rządu ds. Równego Traktowania we współpracy z CPK (25 listopada 2009);
- prezentacja na temat nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, w tym w zakresie pracy zespołów interdyscyplinarnych podczas konferencji zorganizowanej przez Polskie Lobby Kobiet we współpracy z CPK w dniu 8 grudnia w Sejmie.

Wysłuchanie Publiczne na temat Przemocy wobec Kobiet w Parlamencie Europejskim:

- 31 sierpnia – 3 września miała miejsce wizyta przygotowawcza w Brukseli (spotkania z parlamentarzystkami, Komisarzem Vladimirem Sopedlą oraz z innymi przedstawicielami Komisji Europejskiej);
- przygotowania materiałów, angielskojęzycznej wersji pisma „Prawo i Płeć” oraz gadżetów (koszulki, torby) i baneru;
- 10 grudnia zorganizowanie, we współpracy z eurodeputowaną Brittą Thompson oraz Evą Britt Svenson – Przewodniczącą Komisji ds. Kobiet i Równego Traktowania, Wysłuchania Publicznego na temat Przemocy wobec Kobiet w Parlamencie Europejskim.

Monitorowanie procesu stosowania prawa:

- towarzyszenie kobietom w kontaktach z organami wymiaru sprawiedliwości oraz zbieranie informacji od klientek Fundacji na temat naruszeń prawa przez instytucje powołane do jego stosowania;
- wystąpienia interwencyjne do różnych instytucji, tj. Policji, prokuratury, pomocy społecznej, kuratorów sądowych, szkół, komisji alkoholowych, szpitali psychiatrycznych, adwokatów.

Wolontariat i staż

Fundacja aktywnie pozyskiwała wolontariuszy i stażystów do wspierania działań nastawionych na pomoc kobietom i dzieciom doświadczającym przemocy. Zorganizowałyśmy pół roczny program stażowy, w którym wzięło udział kilkunastu studentów nauk społecznych, głównie psychologii, pedagogiki i resocjalizacji. Wolontariuszki i stażyści pomagali pracowniczkom CPK w sekretariacie, przy telefonie zaufania w SOW, w opiece i organizowaniu zajęć dla dzieci, asystowali też klientkom Fundacji w kontaktach z organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości oraz pomagali przy organizowanych przez Fundację imprezach.

Promocja

Została zrobiona nowa, bardziej funkcjonalna strona internetowa w wersji polskiej oraz angielskiej. Zawiera ona dużo informacji przydatnych dla kobiet oraz osób zainteresowanych problematyką praw i przemocy wobec kobiet. Fundacja opublikowała m.in. dwie ulotki informacyjne: jedną z nich na temat kampanii „AVON kontra Przemoc”, drugą Fundacji i kampanii 1% . Ponadto w ramach działań promocyjnych przygotowano banery, koszulki i torby. Wydano także plakaty, które były w ramach kampanii 16 dni

upowszechniane w środkach komunikacji publicznej. Przygotowano zaproszenia informujące o imprezach organizowanych przez Fundację.

Kontakty z mediami (wybrane):

24.01.200 - Pigułka Gwałtu - TVP

9.02.2009 - TVN – wypowiedź na temat molestowania seksualnego dzieci

18.02.2009 - TVN – molestowanie dzieci

24.02.2009 - TVN 24 – Przemoc domowa

24.02.2009 - Gazeta Wyborcza Poznań – wypowiedź na temat przemocy

02.2009 - *Gazeta Wyborcza* - artykuł na temat sprawy p. Moskaluk

7.03.2009 - Antyradio – o działalności CPK i kobietach wiejskich

18.03.2009 - TVN 24 – program o gwałcie (wypuszczenie z aresztu)

20.03.2009 - wypowiedź dla TVN 24 (polski Fritz)

26.03.2009 - *Fakt* – wypowiedź ekspercka o przemocy kazirodczej (polski Fritz)

1.03.2009 – Radio Plus: Twarzą w twarz, program o kobietach wiejskich

5.05.2009 -TVN Uwaga - program na temat P. Moskaluk

24.08.2009 - *Gazeta Prawna*, wypowiedz na temat dyskryminacji

25.08.2009 - TV Polsat – wypowiedź na temat gwałtu

10.09.2009 – wypowiedź do lokalnej telewizji Chorzów

1.10.2009 – wypowiedź do lokalnej telewizji Grudziądz

20.11.2009 – *Gazeta Wyborcza* - artykuł o rozpoczynającej się kampanii *16 dni przeciw przemocy wobec kobiet*

25.11.2009 - wypowiedź na temat gwałtu (TV Polsat, TVP I, Radio program)

TVN Warszawa o Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia prowadzonym przez Fundację *Życie Warszawy* o Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia prowadzonym przez Fundację

TVN Warszawa o przemocy wobec Kobiet z okazji kampanii „16 dni ...”

25.11.2009 - pytanie na śniadanie

26.11.2009 - *Super Express*

30.11.2009 - wypowiedz dla białoruskiej TV

TVN Warszawa - O przemocy

TVN - Dzień Dobry TVN (2 razy o przemocy)

TVP - Pytanie na śniadanie o przemocy

TVN Warszawa - O Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia

Życie Warszawy - O Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia

Z Gdańskim Oddziałem CPK, w miesiącach od 01.01.09 do 31.12.09 r., współpracowało na zasadzie wolontariatu 13 osób świadczących porady prawne, 4 osoby świadczące porady psychologiczne oraz 7 osób pełniących dyżur administracyjny.

W miesiącach od 01.01.09 do 31.12.09 r. udzielonych zostało przez wolontariuszy:

- porad prawnych – 483
- porad psychologicznych – 218

W miesiącach od 01.01.09 do 31.12.09 r. w CPK Gdańsk odebrano 1145 telefonów.

Gdański oddział stara się aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym. Dotychczas aktywnie uczestniczyliśmy (mając swoje wystąpienia lub włączając się w organizację) w następujących akcjach:

- Tydzień Pomocy Ofiarom Przestępstw – Prokuratura Okręgowa w Gdańsku, 23-27.02.2009,
- konferencja *Równi na rynku pracy* – Wyższa Szkoła Bankowa, 27.02.2009;
- konferencja *Kobieta w kulturze* – Uniwersytet Gdański, 4.03.2009;
- wizyta Centrum Współpracy Młodzieży w CPK Gdańsk;
- konferencja - *Kobieta w Polskiej Transformacji 1989 – 2009*;
- Kongres Kobiet – edycja Pomorze, 3 czerwca;
- Konferencja *Czas na kobiety, aktywne i przedsiębiorcze* - Kongres Kobiet (Gdańsk, 14 październik).

Współpracownicy CPK uczestniczyli również w następujących spotkaniach i szkoleniach:

- debata – Jak skutecznie wspierać ofiary przestępstw – *Sieć pomocy ofiarom przestępstw*;
- debata *Kobietą spełnioną być*, 20.03.2009;
- debata równościowa dla kandydatów na europosłów – 2.06.2009;
- seminarium *Sprawca przemocy domowej wobec kobiet. Izolacja i terapia* – Stowarzyszenie Współpracy Kobiet NEWW – Polska (Gdańsk, 16.09.2009);
- szkolenie *Koncentracja na Rozwiązaniu w interwencji, w sytuacji problemów alkoholowych rodziny* – Centrum Interwencji Kryzysowej w Gdańsku (Gdańsk, 23-24.10.2009);
- IX Trybunał do Spraw Przemocy wobec Kobiet – Fundacja Centrum Praw Kobiet (Warszawa, 30.11.2009);
- debata publiczna *Pracując dla społecznej zmiany – 15 lat po Pekinie, i co dalej?* – Stowarzyszenie Współpracy Kobiet, NEWW Polska oraz Porozumienie Kobiety dla Pomorza (Gdańsk, 14.12.2009).

Media

1. Tydzień Ofiar Przestępstw – wystąpienie w TVP Gdańsk, 23.02.2009;
2. Wystąpienie w Radiu Gdańsk na temat sytuacji kobiet, 31.05.2009;
3. Dziennik Bałtycki, 4.06.2009;
4. udzielenie wywiadu na temat problematyki gwałtu przez wolontariuszkę, psycholog Annę Jurys dla telewizji TVN Gdańsk (8.10.2009);
5. udzielenie wywiadu na temat działalności i funkcjonowania Fundacji CPK przez dyrektorkę oddziału w Gdańsku - Małgorzatę Tobiszewską oraz wolontariuszkę - Magdalenę Maraszek dla Gazety Gdańskiej (16.11.2009).

Inne podjęte działania:

1. organizacja spektaklu teatru terapeutycznego *Węzły życia* w ramach Konferencji *Kobieta, mężczyzna, miłość*, aktorkami były kobiety z Zakładu Karnego w Lublińcu – Uniwersytet Gdański (Gdańsk, 4.03.2009);
2. pomoc Kongresowi Kobiet w akcji zbierania podpisów pod projektem ustawy o wprowadzeniu parytetów płci na listach wyborczych (listopad – grudzień);
3. kolportaż ulotek, poradników i plakatów związanych z przeciwdziałaniu przemocy wobec kobiet.

Oddział CPK w Łodzi

W 2009 oddział łódzki Centrum Praw Kobiet zrealizował następujące projekty:

1. działania wspierające dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin (UMŁ Wydział Zdrowia - 35000 zł);
2. poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, prawne dla dzieci i młodzieży - (UMŁ – Wydział Edukacji – 3200 zł).
3. program edukacyjny dla dzieci i młodzieży - Konsekwencje zdrowotne, społeczne i prawne zachowań ryzykownych – (UMŁ Wydział Edukacji – 18 600 zł);
4. poradnictwo prawno-socjalne-terapeutyczne dla osób z problemem alkoholowym, ich rodzin oraz osób doświadczających przemocy w rodzinie (UMŁ 6000 zł);
5. udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą - Poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, prawne, socjalne dla osób z problemem przemocy w rodzinie –(UMŁ w ramach Gminnego Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w wysokości 6200 zł);
6. promocja działań Centrum w ramach funduszy OSI.

W ramach działań wspierających dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin prowadzone były następujące zajęcia:

Grupa wsparcia

W spotkaniach grupy odbywających się dwa razy w miesiącu uczestniczyło w ciągu roku 16 osób. Odbyło się także 6 spotkań otwartych – warsztatów wspierająco-rozwijających, w soboty, w których wzięło udział ogółem 28 kobiet, z czego większość była obecna na większości spotkań, tylko kilka pań uczestniczyło w nich jednorazowo.

Zajęcia terapii ruchem

Zajęcia z jogi i relaksu odbywały się dwa razy w tygodniu - razem 60 spotkań. Ogółem z tej formy wsparcia skorzystało 46 osób, większość z nich uczestniczyła w zajęciach regularnie.

Prowadzenie punktu informacyjnego

Udzielano informacji w ramach pierwszego kontaktu, ustalając problem i osobę/instytucję kompetentną do jego podjęcia – zapisanie na dyżur prawników i psychologów w CPK lub poza naszą placówką. Informacja dotyczyła także realizowanych zajęć cyklicznych i spotkań otwartych dla kobiet. Z tej formy działań skorzystało najwięcej osób – miesięcznie przyjmujemy około 150 osób, dodatkowo udzielamy informacji telefonicznie i mailowo. Taka forma pomocy była istotna dla osób, które nie były w stanie dotrzeć osobiście (osoby chore, niepełnosprawne, mieszkające poza Łodzią, w tym także za granicą). Pomoc wolontariuszy, a także praktykantek, pozwalała na dotarcie do osób potrzebujących wsparcia także poza siedzibą biura.

Zajęcia informacyjno-edukacyjne – spotkania z serii *Poznaj swoje prawa*

Odbyło się 50 spotkań otwartych z prawnikiem. W drugim półroczu, kiedy nie było porad indywidualnych z funduszy UMŁ - udział w spotkaniach pozwalał na zapewnienie dostępu do podstawowych informacji o prawie niezbędnych kobietom do rozwiązania ich problemów życiowych, a także o praktyce działania wymiaru sprawiedliwości i skutecznych działaniach prawnych w sytuacji konfliktu w rodzinie. Uczestniczki dowiedziały się, jak samodzielnie sporządzić pismo procesowe (pozew o alimenty, eksmisję, rozwód i separację oraz inne), otrzymały bezpłatne broszury informacyjne oraz wzory pozwów. W spotkaniach wzięło udział około 400 osób; wiele z nich – kilkakrotnie.

Zajęcia z języka angielskiego - kontynuacja zajęć grupy działającej od 2008 roku.

Zostało przeprowadzonych 36 zajęć (90 godzin lekcyjnych) dla stałej grupy 12 osób regularnie uczestniczących oraz dla kobiet, które korzystały z zajęć w krótszym okresie (kilka miesięcy, kilka spotkań); w sumie w zajęciach uczestniczyło 25 osób.

Zajęcia arteterapeutyczne

Zorganizowane zostały dwie grupy zajęć: z tańca terapeutycznego (33 spotkań) i z terapii ruchem i pracy z energią (Osieć Kawalków Brokatu - 30 spotkań). Ogółem w zajęciach wzięło udział 70 kobiet, większość kobiet dojrzałych, powyżej 50. roku życia.

Poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, prawne oraz program edukacyjny dla dzieci i młodzieży

Zajęcia są skierowane do dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych, z którymi wcześniej współpracowaliśmy, oraz do gimnazjów, z którymi rozpoczęliśmy współpracę w drugiej połowie roku. Cykl edukacyjny obejmował 4-5 warsztatów dwugodzinnych dla jednej klasy. Miał na celu edukację oraz oddziaływanie prewencyjne – naukę zachowań asertywnych, umiejętności komunikacyjnych oraz pracę w grupie, ze szczególnym zwróceniem uwagi na uczniów z problemami (agresja, wycofanie z życia klasy i in.) poprzez możliwość konsultacji indywidualnych ich problemów z psychologiem oraz wsparcie dla ich rodziców.

Zajęcia warsztatowe psychologiczne objęły tematykę zachowań ryzykownych podejmowanych przez dzieci i młodzież (m.in. uzależnienia, przemoc, prostytutka). Głównym celem było poznanie przez dzieci możliwych zagrożeń oraz wypracowanie umiejętności reakcji i zachowań asertywnych w szkole lub poza nią. Każde spotkanie dostosowywane było do potrzeb, wiedzy i problemów występujących w danej klasie. Warsztaty przeprowadzono w 16 klasach, wzięła w nich udział grupa 400 uczniów.

Konsultacje psychologiczne

Psycholodzy prowadzili indywidualne konsultacje psychologiczno-pedagogiczne, w tym: konsultacje w klasie dla dzieci i porady, wsparcie dla rodziców udzielane w siedzibie Centrum Praw Kobiet, a także w szkołach. Konsultacje w klasie miały na celu uwrażliwienie dzieci na zagrożenia płynące z podejmowania zachowań ryzykownych oraz wskazanie alternatywnych zachowań w klasie. Pomogły również zachęcić do rozmowy na trudne tematy (ryzykowne zachowania seksualne, jak radzić sobie z agresją własną oraz rówieśników), a także wesprzeć – we współpracy z wychowawcą, uczniów wymagających szczególnej pomocy i współpracy z rodziną.

Konsultacje prawne

Centrum Praw Kobiet przekazywało informacje do szkół o możliwości skorzystania przez uczniów oraz ich opiekunów i rodziców z indywidualnych konsultacji prawnych (ulotki rozwieszane w szkołach, informacje przekazywane do pedagogów szkolnych itp.). Z oferty tej w wymiarze 104 godz. skorzystali rodzice i opiekunowie, którzy zgłosili się do Centrum Praw Kobiet dzięki skierowaniu pedagoga szkolnego lub osobiście uzyskali informacje o możliwości porad bezpłatnych. Porady odbywały się w siedzibie Centrum. Konsultacje miały na celu wsparcie prawne potrzebne rodzinom w kryzysie, zagrożonym lub dotkniętym zjawiskami uzależnień, przemocy i innymi zjawiskami stwarzającymi zagrożenie dla prawidłowego rozwoju dziecka.

Udzielanie porad prawnych, socjalnych i psychologicznych dla osób z problemem alkoholowym, ich rodzin oraz osób doświadczających przemocy w rodzinie było zrealizowane w terminie od 2 lutego do 30 kwietnia. Zapotrzebowanie na porady prawne było zdecydowanie większe niż możliwości w ramach umowy z UMŁ.

Pomoc prawna objęła 100 godzin – prawnicy udzielili konsultacji prawnych dla 107 osób; 11 osób korzystało z konsultacji kilkakrotnie. Pomoc psychologiczna w ramach programu to jedynie 20 porad i konsultacji psychologicznych dla osób w szczególnie trudnej sytuacji życiowej i w większości korzystających z porad prawnika (przemoc w rodzinie, rozwód, problemy wychowawcze w związku z przemocą). Klientki były informowane o innych działaniach realizowanych w CPK (w tym edukacyjno-informacyjnych, grup arteterapeutycznych i wsparcia) z funduszy Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych UMŁ, stanowiąc uzupełnienie konsultacji indywidualnych i możliwość zaspokojenia rosnących potrzeb na pomoc z psychologiczną i prawną (grupa wsparcia dla kobiet, spotkania otwarte - raz w tygodniu, co pozwalało na wyjaśnienie najczęściej spotykanych problemów prawnych: alimenty, rozwód, przemoc w rodzinie).

Z założenia osoby zgłaszające problem przemocy w rodzinie mają możliwość kontaktu z prawnikiem (o ile to możliwe – także z psychologiem) bez wcześniejszego umawiania wizyty.

Pomoc prawna dotyczyła głównie problemów rodzinnych, w tym:

- przemocy w rodzinie (przemoc psychiczna, fizyczna, seksualna, ekonomiczna także związana z uzależnieniami). Porady z zakresu prawa karnego, cywilnego (znęcanie się nad rodziną) a także administracyjnego;
- praw rodzicielskich, alimentów;
- eksmisji, podziału majątku;
- prawa pracy i ubezpieczeń społecznych;
- innych spraw.

Prawnicy udzielają informacji o sytuacji prawnej, wskazują, jak napisać pismo procesowe – tylko w sytuacjach szczególnych, gdy kobieta jest w kryzysie, z traumą, niepełnosprawnością – pismo jest przygotowywane przez prawnika. W większości przypadków, gdy sprawa dotyczy przemocy (w tym z udziałem alkoholu), udzielamy informacji dotyczących postępowania karnego –zawiadomienia o przestępstwie, postępowania w Policji, prokuraturze i postępowania sądowego. Istotne jest tu udzielenie wsparcia, często kobiety, mając do czynienia z przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości, czują się bezradne – prawo nie daje im nadal należytej ochrony.

Pomoc psychologiczna jest udzielana zawsze w sytuacji przemocy w rodzinie, kryzysu stanowiącego zagrożenie wystąpienia przemocy. W sytuacjach gdy potrzeba wsparcia jest konieczna (problemy wychowawcze, partnerskie, bezrobocie, bezdomność i uzależnienia), kierujemy osoby na dłuższe terapie do placówek NFZ, Ośrodka Interwencji Kryzysowej, MOPiTU oraz współpracujących z nami organizacji pozarządowych - Ligą Kobiet Polskich, Fundacją OPOKA, Hostelem dla Matek Chroniących się przed Przemocą, Stowarzyszeniem Zdrowia i Psychoterapii, Komitetem Ochrony Praw Dziecka. Mamy stały kontakt z mediami, informacje o możliwości uzyskania pomocy umieszczane były w gazetach lokalnych, rozgłoszeniach radiowych i lokalnej telewizji oraz poprzez ulotki i informacje rozpowszechniane we współpracujących z nami organizacjach pozarządowych. Świadczona pomoc cieszy się dużym zainteresowaniem łodzianek oraz kobiet z województwa łódzkiego, w tym szczególnie z małych miejscowości i wsi, gdzie brak dostępu do specjalistycznej pomocy.

Program realizowany w ramach Gminnego Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (maj - lipiec).

Z uwagi na duże zainteresowanie pomocą prawną przewidziano wykorzystanie całej kwoty dotacji na wynagrodzenie dla prawników. Ogółem prawnicy przepracowali 155 godzin, udzielając indywidualnych porad i konsultacji prawnych, z których skorzystało 176 osób (w tym wiele osób kilkakrotnie).

Media i wolontariat

Mamy stały kontakt z mediami, informacje o działaniach CPK na rzecz kobiet oraz możliwości uzyskania pomocy umieszczane były w gazetach lokalnych, na stronach internetowych, podawane były w rozgłoszeniach radiowych i lokalnej telewizji oraz poprzez ulotki i informacje rozpowszechniane we współpracujących z nami organizacjach pozarządowych.

Mamy liczną i stałą grupę wolontariuszy – prawników i psychologów oraz studentek prawa, pedagogiki i psychologii, innych kierunków studiów, które wspierają codzienne działania Centrum, świadcząc pomoc prawną i psychologiczną oraz promując cele Fundacji.

W Dzień Kobiet 8 marca, jak co roku odbyła się MANIFA na placu Schillera przy ulicy Piotrkowskiej, gdzie obok wystąpień publicznych osób współpracujących z Centrum rozdawane były ulotki i informacje o prawach kobiet oraz możliwości uzyskania pomocy.

Oddział w Łodzi kontynuował i rozwijał współpracę zagraniczną:

- w czerwcu odbyło się szkolenie we Frille w Niemczech, w ramach projektu Youth In Action, w którym wzięły udział trzy psycholożki;
- spotkanie warsztatowe - Women's and their body feelings odbyło się w Antalyi w Turcji w październiku;
- spotkanie ewaluacyjne dotyczące współpracy siedmiu organizacji działających na rzecz kobiet i dziewcząt od 2005 roku – w listopadzie we Frille, w Niemczech.

Oddział łódzki CPK brał udział w:

- pracach nad ustalaniem Społecznej Strategii Rewitalizacji Łodzi opracowywanej w ramach środków EFS Kapitał Ludzki – pięć spotkań, których efektem było wypracowanie zintegrowanego programu rewitalizacji społecznej Śródmieścia;
- spotkaniach Gminnego Zespołu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – ustalenie planu realizacji zadań na 2009 rok, oraz cykliczne spotkania robocze;
- koalicja organizacji Śródmieścia Łodzi – ustalenie podstaw i perspektyw działania spotkania w OPUS zmierzające do przygotowania projektu współpracy.

Nasze współpracowniczki brały udział w:

- szkoleniach dotyczących przygotowania grantów z programu POKL, realizacji programów unijnych (Fundusz Wyszehradzki, Gruntvig, Youth In Action) oraz zagadnień prawno-księgowych związanych z prowadzeniem działalności statutowej organizacji pozarządowych;
- spotkaniu z Magdaleną Środą, które odbyło się 5 czerwca w siedzibie CPK, dotyczyło przemocy, dyskryminacji kobiet i ich aktywności politycznej w ramach spotkania promującego działania na rzecz kobiet w wyborach do parlamentu europejskiego i promocji Kongresu Kobiet- 20 czerwca w Warszawie;
- spotkaniu przedstawicielek Centrum Praw Kobiet w Serocku: Agata Zakrzewska, Karolina Walent, Agnieszka Prus, Lidia Sender oraz Aleksandra Bednarek;

- dyrektorka oddziału została zaproszona na spotkanie w Ambasadzie Amerykańskiej 19 sierpnia.

W ramach obchodów *16 dni Działań przeciw Przemocy Wobec Kobiet*:

- 27.11.2009 - odbyła się manifestacja na Placu Schillera przy ul. Piotrkowskiej zorganizowana we współpracy z Międzynarodowym Stowarzyszeniem Studentów Medycyny oraz oddziałem łódzkim Amnesty International, w którym uczestniczki naszych warsztatów arteterapeutycznych tańczyły, a wolontariuszki i studentki przebrane w stroje historyczne rozdawały przechodnim ulotki CPK dotyczące problemu przemocy;
- 28.11.2009 - dyrektorka CPK oddział w Łodzi wzięła udział w spotkaniu w kinie Cytryna ze studentami medycyny i innych kierunków studiów, poświęcone ono było problematyce przemocy wobec kobiet, uwrażliwieniu na przemoc psychiczną i pracy na zasadzie wolontariatu;
- 9-11.12.2009 - dyrektorka oddziału brała udział w organizowanym w Parlamencie Europejskim w Brukseli ramach projektu DAFNE wysłuchaniu dotyczącym regulacji prawnej problemu przemocy wobec kobiet.

Współpraca z mediami

Ukazało się kilka informacji w lokalnej prasie o bieżącej działalności Centrum („Dziennik Polski”, „Express Ilustrowany”) oraz w lokalnym radiu wywiady okolicznościowe - 8 marca, obchody dni przeciw przemocy oraz działań CPK i problematyki kobiet dyrektorki oddziału; w „Gazecie Wyborczej”:

- 26.03.2009 – dotyczący praw i sytuacji kobiet ofiar gwałtu;
- 15.07.2009 - sprawa walki ojca o prawo do widzeń z synem;
- 7.08.2009 -wywiad dla TVP 3 - komentarz do sprawy dotyczącej handlu kobietami;
- 22.09.2009 – wywiad dla Radia Łódź w sprawie ściągalności alimentów i ich zgodności z konstytucją (wyrok TK);
- 13.11.2009 – wywiad dla „Dziennika Polska” dotyczący ochrony ofiar przed sprawcami przemocy;
- 4.12.2009 - prawniczka Magdalena Staroszczyk brała udział w programie lokalnej stacji telewizyjnej TOYA dotyczącym przemocy wobec kobiet.

Oddział CPK Wrocław

Oddział realizował w 2009 roku następujące działania i programy:

1. *Program wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie w ramach Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we współpracy z Gminą Wrocław.*

Centrum Praw Kobiet działało jako specjalistyczny ośrodek świadczący ambulatoryjną pomoc prawną, psychologiczną i terapeutyczną. Naszymi klientkami były kobiety znajdujące się w sytuacji kryzysowej, związanej z doświadczaniem przemocy – fizycznej, psychicznej, seksualnej lub ekonomicznej. Nasza Fundacja działała na rzecz wspierania ich w wyjściu z sytuacji kryzysu, ochrony przed przemocą oraz pomocy w organizowaniu sobie i dzieciom życia bez przemocy. Działalność ta była skierowana do osób fizycznych mieszkających lub przebywających tymczasowo na terenie Wrocławia, będących w trudnej sytuacji materialnej, życiowej i potrzebujących wsparcia. Osobom tym udzielano pomocy w sytuacjach kryzysowych, wymagających interwencji, w związku z ochroną praw i wolności jednostki. Z porad prawnych skorzystało 388 osób, z porad psychologicznych skorzystało 237 osób, ogółem z pomocy psychologicznej i prawnej skorzystało 521 osób.

2. *Wspieranie działalności ośrodków poradnictwa obywatelskiego w 2009 roku we współpracy z Gminą Wrocław.*

Centrum Praw Kobiet współdziałało z Radą Osiedla Olbin przy umożliwieniu mieszkańcom Wrocławia bezpłatnego dostępu do porad obywatelskich. Przez pojęcie porad obywatelskich należy rozumieć poradnictwo prawne, poradnictwo psychologiczne, jak również konsultacje dotyczące bieżących spraw życia codziennego. Poradnictwo świadczone było zgodnie z obowiązującymi standardami, w ramach których wartością i celem jest dążenie do wzrostu poziomu świadomości jednostki, jej samodzielności, by potrafiła działać w obronie swoich praw. Liczba przyjętych osób: 187 (na porady prawne 138 osób, na porady psychologiczne 56 osób).

3. *Prowadzenie punktu pomocy psychologiczno - pedagogiczno - prawnej z telefonem zaufania we współpracy z Gminą Miasto Świdnica.*

Centrum Praw Kobiet działało jako punkt pomocy psychologiczno – pedagogiczno - prawnej z telefonem zaufania, w ramach którego udzielano specjalistycznej ambulatoryjnej pomocy mieszkańcom Świdnicy (przede wszystkim kobietom), którzy znaleźli się w sytuacji kryzysowej, w szczególności związanej z doświadczaniem różnych form przemocy. CPK pomagało także w rozwiązywaniu rozmaitych problemów natury prawnej i/lub psychologicznej niezwiązanych bezpośrednio z przemocą i niebędących sytuacją kryzysową. Porady konsultacyjne udzielane w ramach telefonu zaufania były realizowane w godzinach pracy świdnickiego biura (do 31.08.2008 - 7 godz. w tygodniu, potem 4 godz. w

tygodniu) oraz jednocześnie przez 9 godzin dziennie w dni od poniedziałku do czwartku i 6 godzin dziennie w piątki (42h w tygodniu) w ramach przekierowania rozmów z telefonu świdnickiego do oddziału we Wrocławiu.

Wrocławski oddział Fundacji Centrum Praw Kobiet w okresie od 02.01.2009 r. do 31.12.2009 r. funkcjonował w godzinach: poniedziałek – czwartek 9.00-18.00, piątek 9.00-15.00.

Telefon zaufania był czynny od poniedziałku do czwartku w godzinach 9:00-18:00 i w piątki od 9:00-15:00.

Porady konsultacyjne:

Każda klientka zgłaszająca się (telefonicznie, osobiście lub przez Internet) z problemem przemocy do Centrum Praw Kobiet konsultowała się z osobą pierwszego kontaktu, która zapoznawała się z jej indywidualnym problemem i pomagała w opracowaniu planu wyjścia z kryzysowej sytuacji. Osoby zainteresowane były zapisywane na wizyty u psychologa i prawnika. Nasz telefon pełnił też funkcję telefonu zaufania bądź telefonu informacyjnego. Służyliśmy wsparciem dla osób w sytuacji kryzysowej związanej z doświadczaniem przemocy. Edukowaliśmy w zakresie sposobów postępowania w sytuacji przemocy. Udzielaliśmy informacji na temat istniejących we Wrocławiu instytucji i organizacji. Osoby korzystające z tej formy pomocy miały prawo do zachowania anonimowości. Odebrałyśmy 2522 telefony, wielokrotnie odpowiadałyśmy na pytania poprzez pocztę internetową. Wielokrotnie towarzyszyłyśmy klientkom w rozprawach sądowych jako osoby zaufania. Zadanie to wykonywały zarówno nasze pracownice, jak i wolontariuszki.

Klientki korzystające z pomocy psychologicznej i porad prawnych wypełniały ankiety osobowe, w których osoby udzielające porady zamieszczały swoje notatki.

Pomoc prawna:

Pomoc prawna była świadczona w formie konsultacji indywidualnych dotyczących spraw z zakresu prawa cywilnego (głównie rodzinnego i opiekuńczego), karnego, prawa pracy, prawa pomocy społecznej, ochrony praw lokatorów. Klientki otrzymywały pomoc w sporządzaniu pism procesowych, zapoznawały się z przysługującymi im prawami i sposobami ich egzekwowania. Klientki otrzymywały pomoc w sporządzaniu pism procesowych, zapoznawały się z przysługującymi im prawami i sposobami ich egzekwowania. Zainteresowanie tą formą pomocy było bardzo duże. Porady prawne były prowadzone w siedzibie Centrum Praw Kobiet we Wrocławiu oraz w Radzie Osiedla Olbin we Wrocławiu, a także w biurze terenowym w Świdnicy.

Pomoc psychologiczna:

Klientki aktualnie znajdujące się w sytuacji narażenia na przemoc otrzymywały indywidualne wsparcie mające na celu przede wszystkim wyjście z tej kryzysowej sytuacji: podnoszenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, zwiększenie wiary we własne możliwości, wsparcie emocjonalne. Osoby, które doświadczyły przemocy w przeszłości i borykały się z jej psychicznymi konsekwencjami (np. zespół stresu pourazowego, depresja), otrzymywały indywidualną pomoc psychoterapeutyczną. Konsultacje psychologiczne były prowadzone w siedzibie Centrum Praw Kobiet we Wrocławiu oraz w biurze terenowym w Świdnicy.

Grupa wsparcia:

Przez 10 miesięcy prowadzona była grupa wsparcia dla osób w sytuacji kryzysowej wynikającej z doświadczania przemocy. Przeprowadzono dwie edycje: – pierwsza od 02.01.2009 r. do 30.06.2009 r. i druga od 01.09.2009 r. do 31.12.2009 r. Grupa wsparcia była prowadzona w siedzibie Centrum Praw Kobiet we Wrocławiu. Uczestniczyło w niej w sumie 21 osób.

Działalność edukacyjna:

W ramach programu *Poradnictwa obywatelskiego* odbyły się trzy szkolenia z cyklu *Poznaj swoje prawa*:

I szkolenie pt.: *Rozwód z orzekaniem o winie czy bez winy* – 19.11.2009 r., prowadzone było przez radcę prawnego Dorotę Seweryn-Stawarz;

II szkolenie pt.: *Gromadzenie dowodów w postępowaniu karnym* – 26.11.2009 r. prowadzone było przez Joannę Bukowską;

III szkolenie pt.: *Alimenty* - 03.12.2009 r. prowadzone było przez radę prawnego Dorotę Seweryn- Stawarz.

Szkolenia odbyły się w siedzibie CPK we Wrocławiu.

W 2009 r. zorganizowałyśmy:

- obchody Międzynarodowego Dnia Kobiet, 8 marca, na wrocławskim Rynku. Uczestnicy przemaszerowali wokół Rynku, niosąc transparenty i wznosząc hasła. W Manifie udział wzięła europosłanka pani Ligia Geringer d'Oedenberg, która wygłosiła krótkie przemówienie, wskazując na wciąż żywy problem dyskryminacji kobiet, nawołując do solidarności w walce o swoje prawa. Relacje z Manify zostały pokazane w wielu stacjach telewizyjnych i opisane w wielu gazetach.

W 2009 r. wzięłyśmy udział:

- w spotkaniu/szkoleniu na temat przeciwdziałania przemocy z nauczycielami w Prywatnym Zespole Szkół Andrzeja Żywirskiego we Wrocławiu (7 lutego). W spotkaniu wzięły udział Dorota Seweryn-Stawarz i Natasza Ludas;
- w warsztacie zorganizowanego przez Zespół Terenowej Pracy Socjalnej Nr 9 Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wrocławiu (10 lutego). Uczestnikami warsztatu byli pracownicy socjalni, dzielnicowi oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych. Warsztat miał na celu rozwój współpracy w zakresie zwiększenia skuteczności rozwiązywania problemu przemocy w rodzinie i adekwatnego reagowania na występujące zjawisko oraz wymianę doświadczeń i wiedzy;
- w *Tygodniu Pomocy Ofiarom Przestępstw* zorganizowanym przez Ministerstwo Sprawiedliwości w dniach 22-29 lutego. Nasze wolontariuszki pełniły dyżur w Sądzie Rejonowym we Wrocławiu, rozdawały ulotki i informowały o działalności naszej Fundacji, m.in. jaką pomoc można uzyskać. Do Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia - Stare Miasto oraz do Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia-Krzyki Wschód zanieśliśmy komplet ulotek i poradników dla osób potrzebujących pomocy;
- w XV Dolnośląskich Prezentacji Edukacyjnych TARED 2009 – w celu rozpowszechniania wolontariatu w organizacjach pozarządowych, 12 marca;
- w spotkaniu z liderkami firmy AVON, która realizowała kampanię społeczną *AVON kontra przemoc* (CPK było partnerem w tej kampanii), 23 kwietnia;
- w Konferencji Biura ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi Urzędu Miejskiego Wrocławia na temat Współpracy z Radami Osiedli i organizacjami pozarządowymi w realizacji zadań publicznych i projektów społecznych, 14 maja;
- w Targach Organizacji Pozarządowych – 20 maja. Nasze wolontariuszki pełniły dyżur na stoisku, rozdawały ulotki i informatory, udzielały informacji o działalności fundacji, prezentowały zadania, które obecnie realizujemy. Miałyśmy okazję poznać członków innych wrocławskich organizacji pozarządowych oraz wymienić z nimi informacje na temat prowadzonej działalności;
- we Wrocławskiej Kampanii Przeciwdziałania Przemocy Wobec Osób Starszych zorganizowanej przez Urząd Miejski Wrocławia (listopad - grudzień). Na rzecz tej kampanii przygotowaliśmy ulotkę skierowaną do osób starszych oraz poradnik przeznaczony dla osób, które w swojej codziennej pracy spotykają się w problemem przemocy wobec osób starszych.

Stale współpracujemy z lokalnymi mediami w celu rozpowszechniania informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie, działalności Fundacji oraz organizowanych przez nią imprezach:

- *Kurier TVP Info* wyemitowany 9.01.2009. Program dotyczył przemocy stosowanej przez oficera Wojska Polskiego wobec żony. Wystąpiły Katarzyna Miłoszewska i Dorota Seweryn-Stawarz;
- *Gazeta Południowa* - styczeń – artykuł „Jak pozbyć się żony” i wypowiedź Katarzyny Miłoszewskiej na temat historii jednej z naszych klientek, cudzoziemki;
- *Polska Gazeta Wroclawska*, 7.01.2009 - porada prawna Doroty Seweryn-Stawarz na temat odwołania darowizny;
- *Polska Gazeta Wroclawska*, 10-11.01.2009 - porada prawna Doroty Seweryn-Stawarz na temat pomocy z Funduszu Alimentacyjnego;
- *Polska Gazeta Wroclawska*, 11.02.2009 - porada psychologiczna Katarzyny Miłoszewskiej na temat relacji matki i jej dorosłego syna;
- *Polska Gazeta Wroclawska*, 11.02.2009 - porada psychologiczna Katarzyny Miłoszewskiej na temat relacji pomiędzy mężem i synem;
- *Polska Gazeta Wroclawska*, 2.03.2009 - porada prawna Doroty Seweryn-Stawarz *Alimenty na nie swoje dziecko*;
- *Polska Gazeta Wroclawska*, „Gazeta Wyborcza”, „Gazeta Południowa”, 9.03.2009 – artykuły na temat Manify, którą zorganizował wrocławski oddział Centrum Praw Kobiet;
- *Polska Gazeta Wroclawska*, 3.04.2009 - wypowiedź Katarzyny Miłoszewskiej z wrocławskiego Centrum Praw Kobiet w artykule „Gwałt to nie seks”;
- *Polska Gazeta Wroclawska* - porada prawna Doroty Seweryn-Stawarz na temat przemocy w rodzinie;
- *Polska Gazeta Wroclawska*, 10.04.2009 - porada prawna Doroty Seweryn-Stawarz na temat zakłócania ciszy nocnej.

W okresie sprawozdawczym funkcjonowała strona internetowa oddziału CPK: www.cpk.wroclaw.pl stanowiąca doskonale źródło porad z zakresu problematyki przemocowej.

Przez okres realizacji zadania udostępnialiśmy nasze ulotki informacyjne *Przemoc domowa – powiedz NIE!*, *Przemoc domowa – masz prawo*, *Uzależnienie od alkoholu – nie jesteś winna, gdy on pije*, *Gwałt – to nie ty jesteś winna*, *Dyskryminacja: Powiedz NIE!*, *Molestowanie w pracy: Powiedz NIE!* oraz poradniki Centrum Praw Kobiet z serii *Poznaj swoje prawa...: Jeśli jesteś ofiarą przemocy*, *Wszystko o dziedziczeniu*, *Na rynku pracy*, *Jeśli jesteś ofiarą gwałtu*, *O egzekucji* *Jeśli myślisz o podjęciu działalności gospodarczej*, *Sprawy mieszkaniowe*, *O pomocy społecznej*, *Jeśli chcesz się rozwieść*, *O*

alimentach, zaliczce alimentacyjnej, i świadczeniach rodzinnych, Poznaj siebie i swój związek: Jak uwolnić się z krzywdzącego związku, Jak wprowadzić równość w rodzinie.

Każda z publikacji była opatrzona naklejką informującą o danych adresowych wrocławskiego oddziału CPK.

Środki, które wrocławski oddział CPK otrzymał z dotacji w 2009 r.

W ramach programu *Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w ramach Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych* otrzymano: 85000 zł (wykorzystano wszystkie środki).

W ramach programu: *Wspieranie działalności ośrodków poradnictwa obywatelskiego w 2009 roku – współpraca z Radą Osiedla Olbin* otrzymano: 17 700 zł (wykorzystano 17 764,89 zł).

W ramach programu: *Prowadzenie punktu pomocy psychologiczno – pedagogiczno - prawnej z telefonem zaufania w Świdnicy* otrzymano: 18 000 zł (wykorzystano 17 979,45 zł).

Fundusze

1. *Informacje o prowadzonej działalności gospodarczej według wpisu do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego*

Fundacja rozpoczęła prowadzenie działalności gospodarczej, w ramach której wydała jedną książkę pt.: *Coś wisi w powietrzu*.

2. Odpisy uchwał zarządu fundacji

w załączeniu

3. informacja o wysokości uzyskanych przychodów, z wyodrębnieniem ich źródeł (np. spadek, zapis, darowizna, środki pochodzące ze źródeł publicznych, w tym z budżetu państwa i budżetu gminy), odpłatnych świadczeń realizowanych przez fundację w ramach celów statutowych, z uwzględnieniem kosztów tych świadczeń; jeżeli prowadzono działalność gospodarczą, wynik finansowy tej działalności oraz procentowy stosunek przychodu osiągniętego z działalności gospodarczej do przychodu osiągniętego z pozostałych źródeł.

Przychody z działalności statutowej

Body Shop (ALSHAYA)	20 000,00 PLN
Dotacja – Urząd Miasta Świdnica	18 000,00 PLN
Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia	360.000,00 PLN
Urząd Miasta Warszawa	150 000,00 PLN
Dotacja OSI	316 995,41 PLN
Komisja Europejska DAPHNE III	305 200,00 PLN
Urząd Miasta Łódź Projekt 34	68 996,19 PLN
	Urząd Gminy Wrocław
	101 492,26 PLN
AVON COSMETICS	97 200,00 PLN
Osoby Fizyczne	15 848,00 PLN
RAZEM:	1 453 731,86 PLN

4. informacja o poniesionych kosztach na:

- realizację działalności statutowej nieodpłatnej pożytku publicznego

1 453 731,66 PLN

- pozostałe koszty realizacji zadań statutowych 1 480,42 PLN

5. dane o:

- liczbie osób zatrudnionych w fundacji z podziałem według zajmowanych stanowisk i z wyodrębnieniem osób zatrudnionych wyłącznie w działalności gospodarczej,

Średnie zatrudnienie wynosi 12 osób zatrudnionych na umowę o pracę (w przeliczeniu na pełne etaty 14,00)

- administracja 2 osoby
- pracownicy merytoryczni 12 osób

6. łącznej kwocie wynagrodzeń wypłaconych przez fundacje z podziałem na wynagrodzenia, nagrody, premie i inne świadczenia, z wyodrębnieniem całości tych wynagrodzeń osób zatrudnionych wyłącznie w działalności gospodarczej.

Wynagrodzenia ogółem 344.890,55 PLN

7. wysokości rocznego lub przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia wypłaconego łącznie członkom zarządu i innych organów fundacji oraz osobom kierującym wyłącznie działalnością gospodarczą z podziałem na wynagrodzenia, nagrody, premie i inne świadczenia.

Członkostwo w Zarządzie było pełnione nieodpłatnie. Wynagrodzenie dla członkiń Zarządu wynikało z pełnionych jednocześnie funkcji: dyrektorki fundacji oraz zawieranych na poszczególne zadania umów cywilnoprawnych i wynosiło 30 953,33 PLN

8. wydatkach na wynagrodzenia z umów zlecenia

wynagrodzenia z tytułu umów zleceń 1 020,00 PLN

9. udzielonych przez Fundację pożyczkach pieniężnych, z podziałem według ich wysokości, ze wskazaniem pożyczkobiorców i warunków przyznania pożyczek oraz z podaniem podstawy statutowej udzielania takich pożyczek.

Fundacja nie udzielała żadnych pożyczek

10. kwotach ulokowanych na rachunkach bankowych ze wskazaniem banku.

Na dzień 31.12.2007 – 344.461,24 PLN - bank PKO BP SA XIV oddział oraz konta pomocnicze w Łodzi, Gdańsku, Krakowie, we Wrocławiu,

lokata na dzień 31.12.2009 – 15 863,76 PLN - bank PKO BP SA XIV oddział

11. wartości nabytych obligacji oraz wielkości objętych udziałów lub nabytych akcji w spółkach prawa handlowego ze wskazaniem tych spółek.

Fundacja nie posiada żadnych obligacji oraz udziałów w spółkach prawa handlowego

12. nabytych nieruchomościach, ich przeznaczeniu oraz wysokości kwot wydatkowanych na to nabycie.

Fundacja nie posiada nieruchomości

13. nabytych pozostałych środkach trwałych

W roku 2009 Fundacja nabyła środki trwałe na kwotę: 29 495,89 PLN

14. wartości aktywów i zobowiązań fundacji ujętych we właściwych sprawozdaniach finansowych sporządzanych dla celów statystycznych

Aktywa na dzień 31.12.09 wynosiły 485 789,61 PLN

Pasywa na dzień 31.12.09 wynosiły 485.789,31 PLN

W tym:

Fundusze własne 421 546,79 PLN

Zobowiązania 26.390,96PLN

Rozliczenia międzyokresowe przychodów 0 PLN

15. dane o działalności zleconej fundacji przez podmioty państwowe i samorządowe (usługi, państwowe zadania zlecone i zamówienia publiczne) oraz o wyniku finansowym tej działalności.

W 2009 roku Fundacja realizowała następujące zadania zlecone :

	Środki otrzymane	Środki wykorzystane
Urząd Miasta Łódź	69 000,00 PLN	69 000,00 PLN
Urząd Miasta Wrocław	101 500,00 PLN	101 500,00 PLN
Urząd Miasta Stołecznego Warszawa SOW	360 000,00 PLN	360 000,00 PLN
Urząd Miasta Stołecznego Warszawa – poradnictwo	150 000,00 PLN	150 000,00 PLN

specjalistyczne		
RAZEM	680 500,00 PLN	680 500,00 PLN

16. informację o rozliczeniach fundacji z tytułu ciężących zobowiązań podatkowych, a także informację w sprawie składanych deklaracji podatkowych

Fundacja na bieżąco rozlicza ciężące na niej zobowiązania podatkowe oraz na bieżąco składa deklaracje podatkowe PIT 4 .

§3. W sprawozdaniu zamieszcza się informację, czy w okresie sprawozdawczym była przeprowadzona w Fundacji kontrola, a jeśli była - to jej wyniki.

W Fundacji w roku 2009 była przeprowadzona kontrola z Izby Skarbowej (projekt Praca i Godne Życie dla Kobiet Ofiar Przemocy - PIW Equal), Urzędu Miasta Warszawy, Urzędu Miasta Wrocław oraz Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie w zakresie realizacji dotacji przyznanych Fundacji. Wyniki kontroli z Izby Skarbowej były pozytywne bez zastrzeżeń, z Urzędu Miasta Wrocław były uwagi pokontrolne, które zostały wyjaśnione. Uwagi odnośnie kontroli z Urzędu Wojewódzkiego zostały zgłoszone w roku 2010.